

## Cognitive Emotion Regulation Strategies Profile in Students with High and low Interpersonal Sensitivity

Zahra Ahmadi<sup>1</sup>, Shole Amiri<sup>2,\*</sup>, Mehrdad Kalantari<sup>3</sup>, Mohammad Reza Abedi<sup>4</sup>, Hossein Molavi<sup>5</sup>

<sup>1</sup> Ph.D. Student of Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran

<sup>2</sup> Professor, Department of Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran

<sup>3</sup> Professor, Department of Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran

<sup>4</sup> Professor, Department of Counseling, University of Isfahan, Isfahan, Iran

<sup>5</sup> Professor, Department of Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran

### ARTICLE INFO

#### Article History

Received: 8 December 2019

Revised: 7 November 2020

Accepted: 16 November 2020

Available online: February 2021

#### Article Type

Research Article

#### Keywords

Interpersonal sensitivity; Emotion regulation; Cognitive emotion regulation strategies; Students

#### Corresponding Author\*

Shole Amiri received her Ph.D. in Psychology from University of Tehran. She is currently a Professor in Department of Psychology at University of Isfahan. Her research interests are in developmental Psychology.

Correspondence concerning this article should be addressed to dr. Amiri, Department of Psychology Faculty of Education and Psychology, University of Isfahan, Azadi square, University Ave., Isfahan Postal Code 81746-7344.

ORCID: 0000-0002-3914-1244

**E-mail:** s.amiri@edu.ui.ac.ir

**doi:** <http://dx.doi.org/10.29252/bjcp.14.2.15>

### ABSTRACT

The purpose of this study was to compare the cognitive emotion regulation strategies profile in students with high and low interpersonal sensitivity.

The descriptive and survey method was used. The statistical population was all undergraduate students of the University of Isfahan in the academic year 2018-2019. According multistage cluster random sampling 314 students were selected as samples and they were asked to fill in the Symptom Checklist 90 Revised and Cognitive Emotion Regulation Questionnaire. The data were analyzed by the discriminant analysis and multiple correlation method.

Findings showed that among 9 investigated strategies in two groups of students with high and low interpersonal sensitivity, the catastrophizing, other-blame, rumination, acceptance were significant ( $P < 0.001$ ). Also, the differences in re-focusing on planning, positive re-evaluation, self-blame, and positive re-focusing between two groups were significant ( $P < 0.05$ ). Considering the small amount of Wilks Lambda and the high amount of the Chi-square and significance level, the audit function has obtained a good diagnostic power for explaining the dependent variable.

Based on all cognitive emotion regulation strategies (except putting into perspective), the profile of students with high and low interpersonal sensitivity can be separated.

**Citation:** Ahmadi, Z., Amiri, Sh., Kalantari, M., Abedi, M. R., & Molavi, H. (1399/2021). Cognitive Emotion Regulation Strategies Profile in Students with High and low Interpersonal Sensitivity. *Contemporary Psychology*, 14(2), 15-25. <http://dx.doi.org/10.29252/bjcp.14.2.15>

## نیمرخ راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در دانشجویان با حساسیت بین فردی بالا و پایین

زهرا احمدی<sup>۱</sup>، شعله امیری<sup>۲\*</sup>، مهرداد کلاتتری<sup>۳</sup>، محمدرضا عابدی<sup>۴</sup>، حسین مولوی<sup>۵</sup>

<sup>۱</sup> دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

<sup>۲</sup> استاد گروه روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

<sup>۳</sup> استاد گروه روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

<sup>۴</sup> استاد گروه مشاوره، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

<sup>۵</sup> استاد گروه روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

### چکیده

### اطلاعات مقاله

هدف از این پژوهش مقایسه‌ی نیمرخ راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در دانشجویان با حساسیت بین فردی بالا و پایین بود.

روش پژوهش توصیفی و از نوع پیمایشی بود. جامعه‌ی آماری کلیه‌ی دانشجویان کارشناسی دانشگاه اصفهان در سال تحصیلی ۹۸-۹۷ بودند که به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای ۳۱۴ دانشجو از این دانشجویان انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از چک‌لیست تجدیدنظرشده‌ی نشانه‌های روانی و پرسشنامه‌ی تنظیم شناختی هیجان و برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل تشخیصی و همبستگی چندگانه استفاده شد.

یافته‌ها نشان داد از بین ۹ راهبرد تنظیم شناختی هیجان در دانشجویان با حساسیت بین فردی بالا و پایین، راهبردهای فاجعه‌سازی، سرزنش دیگران، نشخوار فکری، پذیرش ( $P < 0.001$ )، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، سرزنش خود و تمرکز مجدد مثبت ( $P < 0.05$ ) تفاوت معناداری دارند. همچنین با توجه به مقدار کم لامبدای ویلکز، مقدار زیاد مجذور کای و سطح معناداری می‌توان نتیجه گرفت تابع تشخیصی به‌دست آمده، قدرت تشخیص خوبی برای تمایز متغیر وابسته دارد.

بر اساس کلیه‌ی راهبردهای تنظیم شناختی هیجان (به‌استثنای دیدگاه‌گیری) می‌توان نیمرخ دانشجویان با حساسیت بین فردی بالا و پایین را از هم تفکیک کرد.

**دریافت:** ۱۷ آذرماه ۱۳۹۸

**اصلاح نهایی:** ۱۷ آبان‌ماه ۱۳۹۹

**پذیرش:** ۲۶ آبان‌ماه ۱۳۹۹

**انتشار آنلاین:** بهمن ۱۳۹۹

### نوع مقاله

مقاله‌ی پژوهشی

### کلیدواژه‌ها

حساسیت بین فردی؛ تنظیم هیجان؛ راهبردهای تنظیم شناختی هیجان؛ دانشجویان

### نویسنده‌ی مسئول\*

شعله امیری درجه‌ی دکتری روانشناسی خود را از دانشگاه تهران دریافت کرد. در حال حاضر او استاد گروه روانشناسی دانشگاه اصفهان است. علائق پژوهشی ایشان روانشناسی است. برای مکاتبه در مورد این مقاله با دکتر امیری، گروه روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، میدان آزادی، خیابان دانشگاه، کد پستی ۷۳۴۴۱-۸۱۷۴۶ تماس داشته باشید.

ارکید: 0000-0002-3914-1244

پست الکترونیکی: s.amiri@edu.ui.ac.ir

### مقدمه

حساسیت بین فردی<sup>۱</sup> به معنای آگاهی و حساسیت بیش‌ازحد، نسبت به رفتار و احساسات دیگران است که با احساس ناراحتی، رفتارهای اجتنابی، عزت‌نفس پایین و کم‌رویی در روابط بین فردی مشخص می‌شود (یو، ژانگ، ژانگ، زو و چن، ۲۰۱۸؛ ماسیلو و همکاران، ۲۰۱۷). حساسیت بین فردی بالا عموماً با مشغولیت ذهنی، گوش‌به‌زنگی نسبت به رفتار و خلق اطرافیان و حساسیت نسبت به دریافت انتقاد و طرد در تعاملات اجتماعی همراه است (اسلانکوا،

چونگ، کاریبائف، سایروا، آلبیماوا، ۲۰۱۹). حساسیت بین فردی ساختاری چندبعدی، شامل آگاهی بین فردی<sup>۲</sup> (حساسیت به تعاملات بین فردی و هوشیاری فرد نسبت به رفتار و احساسات دیگران)، اضطراب جدایی<sup>۳</sup> (اضطراب فرد زمان جدا شدن از افراد مهم زندگی و بالأخص تکیه‌گاه دل‌بستگی)، کم‌رویی<sup>۴</sup> (عدم جرئت‌مندی و ترس از ناراحت کردن دیگران)، خوددرونی شکننده<sup>۵</sup> (فرد احساسات درونی خود را به خاطر ترس از طرد شدن و مورد انتقاد قرار گرفتن بیان نمی‌کند) و نیاز به تأیید<sup>۶</sup> (تمایل فرد برای خشنود کردن و رضایت دیگران) است

<sup>4</sup> Timidity

<sup>5</sup> Fragile inner self

<sup>6</sup> Need to be confirmed

<sup>1</sup> Interpersonal sensitivity

<sup>2</sup> Interpersonal awareness

<sup>3</sup> Separation anxiety

سرزنش خود<sup>۱۲</sup> برای بررسی و پردازش رویدادهای هیجانی، انجام شود. راهبردهای تنظیم شناختی هیجان، فرآیندهای هشیار روان‌شناختی هستند که افراد برای مقابله با رویدادهای منفی از آن‌ها استفاده می‌کنند (اکسترم، سانچز-آلوارز و ری، ۲۰۲۰). این راهبردها در دو گروه راهبردهای کارآمد تنظیم شناختی هیجان شامل پذیرش<sup>۱۳</sup>، تمرکز مجدد مثبت<sup>۱۴</sup>، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی<sup>۱۵</sup>، ارزیابی مجدد مثبت<sup>۱۶</sup>، دیدگاه‌گیری<sup>۱۷</sup> و راهبردهای ناکارآمد تنظیم شناختی هیجان شامل سرزنش خود، نشخوار فکری، فاجعه‌سازی<sup>۱۸</sup> و سرزنش دیگران<sup>۱۹</sup> قرار می‌گیرند (فراهانی، رفیعی پور و جعفری، ۲۰۱۹).

مرور در مطالعات پیشین در حوزه‌ی حساسیت بین‌فردی و تنظیم هیجان نشان داد، راهبردهای ناکارآمد تنظیم شناختی هیجان با انواع اختلالات بالینی (استیکل برک، بدن، کلینجان، ریچندرس و ون بار، ۲۰۱۶)، مانند اختلالات خلقی و اضطرابی ارتباط دارد (آلدو، جی، دلوس ریسی و سیگر، ۲۰۱۶؛ گیلبرت، مینکا، زینبرگ و کراسک، ۲۰۱۶؛ اشنل و هرپتزر، ۲۰۱۸؛ صالحی، مظاهری، آقاجانی و جهانبازی، ۲۰۱۵؛ گل محمدی، صادقی، شمس‌الدینی، ظهراهی، هاشمی نژاد، ۲۰۱۶). راهبردهای ناکارآمد تنظیم شناختی هیجان می‌تواند در ایجاد، گسترش، تداوم و مقاومت به درمان اختلالات بالینی نقش مهمی ایفا کند (دریمن و هایمبرگ، ۲۰۱۸؛ حسنی و آریانا کیا، ۲۰۱۶).

افرادی که اضطراب و افسردگی دارند، در شناسایی، درک و تحمل هیجانات مشکل دارند، لذا عموماً از راهبردهای ناکارآمد تنظیم هیجان مانند اجتناب، سرکوب و نشخوار فکری استفاده می‌کنند و استفاده‌ی محدودی از راهبردهای کارآمد تنظیم هیجان مانند پذیرش، ارزیابی مجدد و حل مسئله دارند (بالاک، کشدان و فارمر، ۲۰۱۶؛ دریمن، هایمبرگ، ۲۰۱۸). همچنین راهبردهای ناکارآمد تنظیم شناختی هیجان با عزت‌نفس پایین (ولوتی، گاروفالو، بوتازی و کرتی، ۲۰۱۷) ارتباط مثبت و با شفقت با خود<sup>۲۰</sup> ارتباط منفی دارد (ترومپتر، دکالین و بوهمایر، ۲۰۱۷). راهبردهای کارآمد تنظیم شناختی هیجان با افزایش عاطفه‌ی مثبت و کاهش عاطفه‌ی منفی (اودو و برینکر، ۲۰۱۴)، سلامت روان (کای، ریچدال، دیسانایک و اولجارویچ، ۲۰۱۷)، گشودگی<sup>۲۱</sup>، رضایت از زندگی (تورلیوک و بوجور، ۲۰۱۳)، شفقت با خود (ترومپتر و همکاران، ۲۰۱۷)، دل‌بستگی ایمن (ساداوا و همکاران، ۲۰۰۹) و عزت‌نفس بالا (گودال، ۲۰۱۴) ارتباط دارد. همچنین ارتباط مثبتی بین سبک دل‌بستگی ایمن، راهبردهای کارآمد تنظیم هیجان و روابط مثبت با همگنان وجود دارد (آکون و همکاران، ۲۰۱۸؛ مرت، ۲۰۲۰). همچنین راهبردهای کارآمد تنظیم هیجان با اضطراب و

(اوتسوکا و همکاران، ۲۰۱۷؛ ویلهلم، بویس و براون هیل، ۲۰۰۴؛ وجودی، عطارد و پور شریفی، ۲۰۱۴).

دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا رفتارشان را برای به حداقل رساندن خطر سرزنش یا طرد، توسط انتظارات دیگران تعدیل می‌کنند (آنلی، ۲۰۱۹؛ نایستروم، کیل برگ، هایم دال و جانسون، ۲۰۱۸). این افراد زمانی که مورد انتقاد و طرد قرار می‌گیرند احساس بی‌کفایتی و کمبود در مقایسه با دیگران و رنج در تعاملات بین‌فردی همراه با تفسیرهای نادرست مکرر از رفتار دیگران دارند (نایستروم و همکاران، ۲۰۱۸؛ اوتانی و همکاران، ۲۰۱۴؛ سوچ، جیکوب و بین، ۲۰۱۰). حساسیت بین فردی بالا با اختلالات اضطرابی<sup>۱</sup> و افسردگی<sup>۲</sup>، ویژگی‌های اختلال شخصیت اجتنابی<sup>۳</sup> و مرزی<sup>۴</sup>، کیفیت پایین زندگی، آشفتگی ذهنی، عاطفه‌ی منفی (آنلی، ۲۰۱۹؛ جیانگ و همکاران، ۲۰۱۹؛ هاپوود و گود، ۲۰۱۸؛ ویدوانیدی و سویدر، ۲۰۰۹؛ نجارپور، قنبری و مظاهری، ۲۰۱۷)، دل‌بستگی نایمن<sup>۵</sup> (اوتانی و همکاران، ۲۰۱۴) و عملکرد تحصیلی پایین دانشجویان (هارب، همبر، فرسکو، شرر و لیبویتز، ۲۰۰۲) ارتباط دارد. همچنین میزان آسیب‌پذیری دانشجویان را برای پاسخگویی منفی به عوامل استرس‌زای زندگی افزایش می‌دهد و به‌عنوان پایه‌ای برای الگوی تعاملات اجتماعی منفی محسوب می‌شود (باتلر، دهرتی و پاتر، ۲۰۰۷). به‌عبارت‌دیگر، حساسیت بین فردی نوعی مشکل هیجانی است که تحت تأثیر هیجانات منفی، مشکلات تنظیم هیجان<sup>۶</sup> (بیرامی، هاشمی و عاشوری، ۲۰۱۷؛ صالحی، باغبان، بهرامی و احمدی، ۲۰۱۱)، سبک دل‌بستگی و نقشی که این متغیرها در روابط بین‌فردی دارند، قرار می‌گیرد. ارتباط معناداری بین سبک دل‌بستگی، تنظیم هیجان و روابط با همگنان وجود دارد (آکون، دوریک بیتایگان، دوریمسی-آزگاون و بسکاک، ۲۰۱۸؛ مرت، ۲۰۲۰).

وجود مشکلات بین‌فردی و داشتن انتظارات پایین از دریافت حمایت عاطفی از جانب دیگران به دلیل دل‌بستگی نایمن با مشکلات تنظیم هیجان ارتباط دارد (ساداوا، بوسری، مولنار، پریر و دکورویل، ۲۰۰۹؛ هو، کیم، لی و چای، ۲۰۱۷). تنظیم هیجان فرآیند هشیار<sup>۷</sup> یا ناهشیار<sup>۸</sup> تعدیل کیفیت، شدت و مدت بیان هیجانات، تجارب و موقعیت‌های هیجانی است (اشنل و هرپتزر، ۲۰۱۸) که به‌منظور افزایش، حفظ و کاهش مؤلفه‌های هیجانی، رفتاری و شناختی پاسخ‌های هیجانی به کار برده می‌شود (کور، پولاتوس، ومرن و گرینبرگ، ۲۰۱۵؛ تولی، ایمس، گارسیا و دونوهو، ۲۰۱۵؛ گراس، ۲۰۱۵). تنظیم شناختی هیجان<sup>۹</sup>، می‌تواند از طریق فرآیندهای ناهشیار، مانند توجه انتخابی<sup>۱۰</sup>، یا فرآیندهای هشیار، مانند نشخوار فکری<sup>۱۱</sup> و

<sup>12</sup> Self-blame

<sup>13</sup> Acceptance

<sup>14</sup> Positive refocusing

<sup>15</sup> Planning refocusing

<sup>16</sup> Positive reappraisal

<sup>17</sup> Putting into perspective

<sup>18</sup> Catastrophizing

<sup>19</sup> Blaming others

<sup>20</sup> Self-compassion

<sup>21</sup> Openness

<sup>1</sup> Anxiety

<sup>2</sup> Depression

<sup>3</sup> Avoidant personality disorder

<sup>4</sup> Borderline personality disorder

<sup>5</sup> Attachment insecurity

<sup>6</sup> Emotion regulation

<sup>7</sup> Conscios

<sup>8</sup> Unconscious

<sup>9</sup> Cognitive emotion regulation

<sup>10</sup> Selective attention

<sup>11</sup> Rumination

پژوهش را داشتند پرسشنامه‌ها ارائه و ضمن تشکر از آن‌ها خواسته شد به تمام سؤالات پاسخ دهند. لازم به ذکر است، همه‌ی اصول اخلاقی در این مقاله رعایت شده است (کد اخلاق: IR.U.I.REC. ۱۳۹۸. ۰۲۶). شرکت‌کنندگان اجازه داشتند هر زمان که مایل بودند از پژوهش خارج شوند. همچنین همه‌ی شرکت‌کنندگان در جریان روند پژوهش بودند و درباره‌ی بدون نام بودن پرسشنامه‌ها و محرمانه ماندن اطلاعات به دانشجویان اطمینان خاطر داده شد. از ۳۶۸ پرسش‌نامه‌ی پاسخ‌داده‌شده توسط دانشجویان، ۳۱۴ پرسش‌نامه به‌طور کامل تکمیل شده بود و قابلیت تجزیه و تحلیل داشت.

### ابزارهای سنجش

**چک‌لیست تجدیدنظرشده‌ی نشانه‌های روانی<sup>۱</sup> (SCL-90-R)**  
این آزمون یکی از پر استفاده‌ترین ابزارهای تشخیصی روان‌پزشکی است که توسط دروگاتیس و همکاران (۱۹۷۳) معرفی شده است و بیشتر برای غربال‌گری اختلال‌های روانی به کار می‌رود و با استفاده از آن می‌توان افراد سالم را از افراد بیمار تشخیص داد. آزمون شامل ۹۰ سؤال است که برای اندازه‌گیری علائم روانی به کار می‌رود. هر یک از سؤالات از یک طیف ۵ درجه‌ای میزان ناراحتی از نمره‌ی صفر (هیچ) تا ۴ (به‌شدت) تشکیل شده است. این آزمون ۹ بُعد را می‌سنجد که عبارت‌اند از: شکایات جسمانی، وسواس فکری-عملی، حساسیت بین‌فردی، افسردگی، اضطراب، پرخاشگری، ترس مرضی، افکار پارانوئیدی و روان‌پریشی (انیسی، اسکندری، بهمن‌آبادی، نوحی و تولایی، ۲۰۱۴). در این پژوهش برای اندازه‌گیری میزان حساسیت بین‌فردی دانشجویان از بُعد حساسیت بین‌فردی که شامل سؤالات ۶-۲۱-۳۴-۳۶-۳۷-۴۱-۶۱-۶۹-۷۳ است استفاده شد.

سازندگان این آزمون اعتبار درونی آن را با استفاده از ضریب آلفا رضایت‌بخش گزارش کرده‌اند. در ایران نیز روایی هم‌زمان و تمیز آزمون بررسی شد و ضرایب قابل قبولی به‌دست آمد. همچنین در تحقیقات خارج و داخل کشور پایایی این آزمون مشخص شده است؛ دامنه‌ی ضرایب آن در مطالعات خارج از کشور بین ۰/۷۷ تا ۰/۹۰ و در مطالعات داخل کشور بین ۰/۵۷ تا ۰/۹۰ گزارش شده است (مدبرنیا، شجاعی تهرانی، فلاحی و فقیرپور، ۲۰۱۰). در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۹ برای بُعد حساسیت بین‌فردی به‌دست آمد. نمونه‌ای از سؤالات آزمون عبارت‌اند از: آیا حساس و زودرنج شده‌اید؟ آیا فکر می‌کنید که رفتار مردم نسبت به شما غیردوستانه است یا آنکه شما را دوست ندارند؟

**پرسش‌نامه تنظیم شناختی هیجان<sup>۲</sup>**  
این پرسش‌نامه را گارنفسکی و همکاران (۲۰۰۲) به‌منظور ارزیابی راهبردهای شناختی بعد از تجربه‌ی رویدادهای ناراحت‌کننده ابداع کردند. پرسشنامه ۳۶ گویه دارد که هر کدام بر اساس مقیاس درجه‌بندی لیکرت در دامنه‌ای از هرگز (۱) تا همیشه (۵) قرار دارد. هر ۴ گویه یک خرده‌مقیاس را

افسردگی ارتباط منفی دارند (ساس ورد، آلتن برگر، ماس، کراگ و چاونس، ۲۰۱۸؛ شفر، نعمان، هولمز، توسن-کافیر و سامسون، ۲۰۱۷؛ لی و همکاران، ۲۰۱۴) و آموزش این راهبردها با کاهش حساسیت بین‌فردی در افراد ارتباط دارد (بیرامی و همکاران، ۲۰۱۷). بنابراین مشکلات مختلف در تعاملات بین‌فردی، روابط اجتماعی و مهارت‌های حل مسئله با راهبردهای ناکارآمد تنظیم شناختی هیجان (دآوانزاتو، جورمان، ۲۰۱۳) و بالعکس عملکرد موفق در تعاملات اجتماعی و رضایت از روابط بین‌فردی در دانشجویان با راهبردهای کارآمد تنظیم شناختی هیجان ارتباط دارد (تمیر، ۲۰۱۶). در نتیجه، با توجه به تأثیر استفاده از راهبردهای کارآمد و ناکارآمد تنظیم شناختی هیجان بر میزان حساسیت بین‌فردی در دانشجویان، پژوهشی که تمایز راهبردهای تنظیم شناختی هیجان را در دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا و پایین بررسی کند یافت نشد؛ بنابراین نیاز به پژوهش‌های بیش‌تری در این زمینه احساس می‌شود. لذا پژوهش حاضر به دنبال پاسخ به این سؤال است که آیا نیمرخ راهبردهای تنظیم شناختی هیجان توان تمایز بین دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا و پایین را دارد؟

### روش

#### طرح پژوهشی و شرکت‌کنندگان

طرح پژوهش توصیفی و از نوع پیمایشی بود. جامعه‌ی آماری، شامل تمامی دانشجویان دختر و پسر مشغول به تحصیل در مقطع کارشناسی دانشگاه اصفهان، در سال تحصیلی ۹۷-۹۸ متشکل از ۸۸۴۴ نفر (۵۷۹۲ دختر و ۳۰۵۲ پسر) بودند. در پژوهش‌های توصیفی، بالا بودن حجم نمونه، ثبات یافته‌ها را افزایش می‌دهد و باید اندازه‌ی نمونه‌ی هر متغیر پیش‌بین چند متغیری حداقل به میزان ۱۵ واحد باشد (کرلینجر و پدهاورز، ۲۰۱۸، ترجمه سرایی؛ گال، بورگ و گال، ۲۰۱۵، ترجمه نصر و همکاران). همچنین یکی از روش‌های تعیین حجم نمونه در پژوهش‌های توصیفی استفاده از فرمول ارائه‌شده توسط کوکران (۱۹۷۷) است (بارتلت، کوتلیک، هیگینز، ۲۰۰۱). حجم نمونه با استفاده از فرمول کوکران ۳۶۸ نفر به‌دست آمد که با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. بدین‌صورت که ابتدا از بین ۱۵ دانشکده‌ی دانشگاه اصفهان ۳ دانشکده‌ی زبان، ادبیات، علوم به‌صورت تصادفی انتخاب شد. در مرحله‌ی دوم از بین این دانشکده‌ها ۵ گروه آموزشی تاریخ، زیست و فناوری، زبان‌شناسی و زبان و ادبیات عربی به‌صورت تصادفی انتخاب گردید و در مرحله‌ی بعدی از بین این گروه‌های آموزشی ۱۵ کلاس (از هر گروه آموزشی ۳ کلاس) به‌صورت تصادفی انتخاب شد.

از بین تمام دانشجویان کلاس‌های انتخاب شده نمونه‌ای به حجم حداقل ۳۶۸ نفر به‌طور تصادفی از بین دانشجویان دختر و پسر انتخاب شدند. به دانشجویانی که داوطلبانه ابراز تمایل به شرکت در

<sup>1</sup> Symptom Checklist 90 Revised (SCL-90-R)

<sup>2</sup> Cognitive Emotion Regulation Questionnaire

استفاده شد. به این صورت که از ۳۱۴ دانشجویی که به پرسش‌نامه‌های پژوهش به‌طور کامل پاسخ داده بودند، ۱۳۹ نفر با حساسیت بین‌فردی پایین (نمرات پایین‌تر از ۸ در بُعد حساسیت بین‌فردی) و ۱۵۲ نفر با حساسیت بین‌فردی بالا (نمرات بالاتر از ۸ در بُعد حساسیت بین‌فردی) مشخص شد. در نتیجه ۲۳ نفر از دانشجویان به دلیل آن‌که در هیچ‌یک از گروه‌ها جای نگرفتند، از نمونه حذف شدند و تحلیل‌های پژوهش با استفاده از ۲۹۱ نفر دانشجو انجام شد.

به‌منظور تجزیه‌وتحلیل داده‌ها از نرم‌افزار بسته‌ی آماری در علوم اجتماعی<sup>۱</sup> (SPSS) نسخه ۲۲ در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد. جهت بررسی شاخص‌های توصیفی از میانگین و انحراف معیار و جهت بررسی تفاوت‌های معنادار بین دو گروه با توجه به متغیر وابسته، همچنین تشخیص و پیش‌بینی عضویت گروهی و احتمال تعلق فرد به هر گروه در بخش آمار استنباطی از روش تحلیل تشخیصی<sup>۲</sup> و همبستگی چندگانه<sup>۳</sup> استفاده شد.

## نتایج

ابتدا پیش‌فرض‌های تحلیل تشخیصی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج بررسی نرمال بودن با استفاده از نمودار هیستوگرام نشان داد که نمرات متغیرهای پژوهش دارای توزیع تقریباً نرمال هستند. نتایج آزمون باکس جهت بررسی همگنی ماتریس واریانس-کواریانس نمرات ( $Mbox=۷۹/۰۰۵$ ,  $F=۱/۶۹$ ,  $sig=۰/۰۵۵$ ) تأیید شده است؛ همچنین در متغیرهای مستقل پژوهش (راهبردهای شناختی تنظیم هیجان) میزان تحمل بیشتر از ۰/۱ و یا عامل تورم واریانس کمتر از ۱۰ بود که نشان‌دهنده‌ی عدم هم‌خطی بین متغیرهای مستقل پژوهش هستند.

در جدول ۱ یافته‌های توصیفی، نتایج تحلیل تشخیصی و در جدول ۲ نتایج آزمون همبستگی متعارف و آزمون لامبدای ویلکز و مجذور کای برای بررسی تمایز راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در دو گروه دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا و پایین ارائه شده است.

تشکیل می‌دهد و در مجموع ۹ خرده‌مقیاس پذیرش، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، دیدگاه‌گیری، سرزنش خود، نشخوار فکری، فاجعه‌سازی و سرزنش دیگران وجود دارد که هرکدام یکی از راهبردهای تنظیم شناختی هیجان را می‌سند. نمرات هر خرده‌مقیاس در دامنه‌ای از ۴ تا ۲۰ و جمع کل نمرات در دامنه‌ای از ۳۶ تا ۱۸۰ قرار می‌گیرد (صدری دمیچی، قاضی ولویی، شیشه‌گران، محمدی، ۲۰۱۸). در پژوهش‌های خارج از کشور ضریب آلفای کرونباخ برای ۹ خرده‌مقیاس این پرسش‌نامه بین ۰/۶۲ تا ۰/۸۰ گزارش شده است (گارنفسکی و کرایج، ۲۰۱۴). در ایران روایی آزمون از طریق همبستگی نمره‌ی کل با نمرات خرده‌مقیاس‌های آزمون بررسی شد که دامنه‌ای از ۰/۴۰ تا ۰/۶۸، با میانگین ۰/۵۶ را دربرمی‌گرفت که همگی معنادار بودند.

همچنین برای پایایی پرسش‌نامه روی نمونه‌ای از ۱۵ تا ۲۵ سال ضریب آلفای کرونباخ برابر با ۰/۸۲ گزارش شده و برای روایی پرسش‌نامه از طریق همبستگی راهبردهای منفی با نمرات افسردگی و اضطراب پرسش‌نامه‌ی سلامت عمومی، به ترتیب ضرایب برابر با ۰/۳۵ و ۰/۳۷ درصد به‌دست آمده است که همگی معنادار هستند (صالحی و همکاران، ۲۰۱۵). در این پژوهش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۹ تا ۰/۸۶ برای کل خرده‌مقیاس‌ها به‌دست آمد. نمونه‌ای از سوالات آزمون عبارت‌اند از: خودم را مقصر این مسئله می‌دانم، باید یاد بگیرم با این شرایط کنار بیایم، شرایط می‌توانست به‌مراتب بدتر از این باشد.

## روند اجرای پژوهش

برای تقسیم دانشجویان به دو گروه با حساسیت بین‌فردی بالا و پایین، با توجه به اینکه یکی از روش‌های تعیین نقطه‌ی برش داده‌های پرسش‌نامه جهت مشخص کردن گروه‌ها استفاده از میانه است (امین پور، ۲۰۱۸)، از نقطه‌ی میانه داده‌های حساسیت بین‌فردی در چک‌لیست تجدیدنظرشده‌ی نشانه‌های روانی یعنی نمره‌ی ۸

جدول ۱. یافته‌های توصیفی راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در دو گروه و نتایج تحلیل تشخیصی

متغیر	حساسیت بین‌فردی بالا		حساسیت بین‌فردی پایین		لامبدای ویلکز	آماره‌ی F	درجه‌ی آزادی ۱	درجه‌ی آزادی ۲	سطح معناداری
	میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار					
سرزنش خود	۱۱/۵۷	۳/۱۹	۱۰/۶۹	۳/۱۲	۰/۹۸۴	۵/۵۷	۱	۲۸۹	۰/۰۱۹**
پذیرش	۱۱/۰۵	۰/۰۰۱	۱۲/۲۸	۲/۸	۰/۹۵۵	۱۱/۸۸۴	۱	۲۸۹	۰/۰۰۱*
نشخوار فکری	۱۳/۳۸	۲/۹۶	۱۱/۴۳	۳/۲۲	۰/۹۱۷	۲۸/۹۸۱	۱	۲۸۹	۰/۰۰۱*
تمرکز مجدد مثبت	۱۱/۰۱	۳/۵	۱۱/۸	۳/۹	۰/۹۸۹	۳/۳۵۱	۱	۲۸۹	۰/۰۵**
تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی	۱۲/۶۳	۳/۷	۱۳/۹۳	۳/۶۲	۰/۹۶۵	۹/۱۲۲	۱	۲۸۹	۰/۰۰۳**
ارزیابی مجدد مثبت	۱۱/۹۱	۴/۰۱	۱۳/۱۱	۴/۰۷	۰/۹۷۵	۶/۳۹۸	۱	۲۸۹	۰/۰۱۲**
دیدگاه‌گیری	۱۱/۳	۳/۲۵	۱۱/۲۳	۳/۴۴	۱/۰۰۰	۰/۰۳۶	۱	۲۸۹	۰/۸۵۰
فاجعه‌سازی	۱۰/۳۳	۳/۱۲	۷/۹۹	۲/۷۳	۰/۸۷۸	۴۵/۸۵۵	۱	۲۸۹	۰/۰۰۱*
سرزنش دیگران	۹/۶۱	۳/۲۱	۷/۸۳	۲/۲۵	۰/۹۴۷	۲۹/۴۰۹	۱	۲۸۹	۰/۰۰۱*

\*معناداری در سطح ۰/۰۰۱؛ \*\*معناداری در سطح ۰/۰۵

<sup>3</sup> Multiple correlation

<sup>1</sup> Statistical Package for the Social Sciences (SPSS)

<sup>2</sup> Discriminant Analysis

## جدول ۲. خلاصه‌ی تابع تشخیصی و برخی از اصطلاحات مهم تابع

تعداد تابع	مقدار ویژه	درصد واریانس	همبستگی متعارف	لامبدای ویلکز	مجذور کای	درجه‌ی آزادی	معناداری
۱	۰/۳۳	۱۰۰	۰/۵۰	۰/۷۵۲	۸۱/۰۵	۹	۰/۰۰۱*

\*معناداری در سطح ۰/۰۰۱

بر اساس راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در گروه دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا و پایین قرار گرفته‌اند که به ترتیب برابر با ۷۰ و ۶۷ درصد است. به عبارت دیگر آزمون راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در پیش‌بینی حساسیت بین‌فردی دارای ۷۰ درصد حساسیت و ۶۷ درصد ویژگی است.

شکل ۱ جهت مقایسه‌ی نیمرخ راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در دو گروه از دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا و پایین ارائه شده است که نشان می‌دهد دو گروه از دانشجویان به ترتیب در راهبردهای فاجعه‌سازی، سرزنش دیگران، نشخوار فکری، پذیرش، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، سرزنش خود و تمرکز مجدد مثبت متمایزند ولی در راهبرد دیدگاه‌گیری تفاوتی ندارند. همچنین نشان می‌دهد دانشجویان با حساسیت بین‌فردی پایین نمرات بالاتری در راهبردهای کارآمد تنظیم شناختی هیجان (پذیرش، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت) نسبت به دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا دارند، درحالی‌که دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا نمرات بالاتری در راهبردهای ناکارآمد تنظیم شناختی هیجان (سرزنش خود، نشخوار فکری، فاجعه‌سازی و سرزنش دیگران) نسبت به دانشجویان با حساسیت بین‌فردی پایین دارند.

## بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف تعیین نقش راهبردهای تنظیم شناختی هیجان جهت تمایز دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا و پایین انجام شد. نتایج پژوهش نشان داد که راهبردهای فاجعه‌سازی، سرزنش دیگران، نشخوار فکری، پذیرش، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، سرزنش خود و تمرکز مجدد مثبت، به ترتیب دارای بالاترین توان در تمایز دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا و پایین بودند. به عبارت دیگر هر چه میزان استفاده از راهبردهای ناکارآمد تنظیم شناختی هیجان در دانشجویان بیشتر باشد، احتمال حساسیت

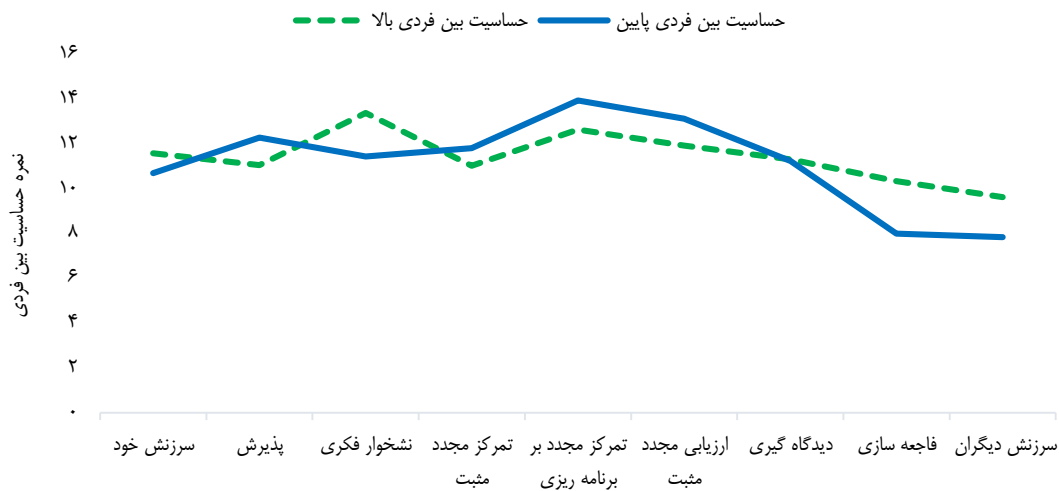
نتایج تحلیل واریانس در جدول ۱ نشان می‌دهد، دو گروه از دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا و پایین در راهبردهای فاجعه‌سازی، سرزنش دیگران، نشخوار فکری، پذیرش ( $P < 0/001$ )، تمرکز مجدد بر برنامه‌ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، سرزنش خود و تمرکز مجدد مثبت ( $P < 0/05$ ) تفاوت معناداری دارند.

در جدول ۲ میزان همبستگی متعارف برابر با ۵۰ درصد است که نشان می‌دهد ۵۰ درصد واریانس راهبردهای تنظیم شناختی هیجان مربوط به عضویت گروهی است. به عبارت دیگر ۵۰ درصد واریانس نمرات راهبردهای تنظیم شناختی هیجان به این مربوط است که دانشجویان حساسیت بین‌فردی بالا یا پایین داشته باشند. مقدار لامبدای ویلکز و مجذور کای به ترتیب برابر با ۰/۷۵۲ و ۸۱/۰۵ که در سطح ۰/۰۰۱ معنادار است؛ با توجه به مقدار کم لامبدای ویلکز، مقدار زیاد مجذور کای و سطح معناداری می‌توان نتیجه گرفت تابع تشخیصی به‌دست‌آمده قدرت تشخیص خوبی برای تبیین تمایز در گروه دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا و پایین دارد؛ بنابراین، بر اساس نتایج حاصل از جدول ۲ می‌توان فرض صفر را رد و فرض پژوهش را تأیید کرد.

در جدول ۳ جهت دستیابی به میزان مشارکت راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در پیش‌بینی عضویت گروهی (حساسیت بین‌فردی بالا و پایین)، همبستگی ضرایب استاندارد و غیراستاندارد راهبردهای تنظیم شناختی هیجان ارائه شده است. نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد هرچه نمرات سرزنش خود، سرزنش دیگران، نشخوار فکری و فاجعه‌سازی در دانشجویان بیشتر باشد، احتمال حساسیت بین‌فردی بالا در آن‌ها افزایش می‌یابد. در مقابل هر چه میزان پذیرش، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز بر برنامه‌ریزی و ارزیابی مجدد بیشتر باشد، احتمال حساسیت بین‌فردی پایین در آن‌ها افزایش می‌یابد. افزون بر این، تعداد ۱۰۶ دانشجوی ۱۵۲ دانشجوی با حساسیت بین‌فردی بالا و تعداد ۹۳ دانشجوی ۱۳۹ دانشجوی با حساسیت بین‌فردی پایین

## جدول ۳. برآورد ضرایب استاندارد و غیراستاندارد در پیش‌بینی عضویت گروهی

متغیرهای پیش‌بین	ضرایب استاندارد	ضرایب غیراستاندارد
سرزنش خود	۰/۰۴۵	۰/۰۱۴
پذیرش	-۰/۲۲۳	-۰/۰۷۲
نشخوار فکری	۰/۴۸۱	۰/۱۴۹
تمرکز مجدد مثبت	-۰/۱۸۴	-۰/۰۴۸
تمرکز بر برنامه‌ریزی	-۰/۵۳۹	-۰/۱۴۴
ارزیابی مجدد مثبت	-۰/۳۳۴	-۰/۰۸۱
دیدگاه‌گیری	-۰/۱۷	-۰/۰۴۹
فاجعه‌سازی	۰/۴۳۲	۰/۱۴۲
سرزنش دیگران	۰/۲	۰/۰۶۸



شکل ۱. نیمرخ راهبردهای تنظیم شناختی هیجان

و انتظارات پایینی از دریافت حمایت عاطفی از اطرافیان دارند و عموماً از آن‌ها فاصله می‌گیرند (اوتانی و همکاران، ۲۰۱۴، هو و همکاران، ۲۰۱۷، یو و همکاران، ۲۰۱۸؛ ماسیلو و همکاران، ۲۰۱۷). حساسیت نسبت به انتقاد و طرد شدن که بر اساس الگوی فعال درونی منفی رخ می‌دهد فرد را مستعد ارتباطات اجتماعی ضعیف می‌نماید، به دلیل ترس از عدم تأیید از جانب دیگران عزت نفس فرد روزبه‌روز دستخوش مشکلات بین فردی می‌شود. فرد برای درخواست حمایت عاطفی از طرف دیگران نیز دچار مشکل خواهد شد، بنابراین عزت نفس و استقلال خود را از دست می‌دهند و ترس از رهاشدگی و عدم پذیرش، او را در چرخه قوی‌تری از وابستگی قرار می‌دهد.

بنابراین افراد دارای حساسیت بین فردی بالا دائم نگران‌اند که مبدا حداقل ارتباطی که به‌دست آورده‌اند را از دست بدهند و در نهایت دایره‌ی ارتباطی آن‌ها روزبه‌روز محدودتر خواهد شد. به‌این ترتیب سایر افراد در مواجهه با این افراد (با حساسیت بین فردی بالا)، از روابط بین فردی با آن‌ها به دلیل شکنندگی سیستم روانی و حساسیت افراطی و بیش‌ازحد این گروه اجتناب می‌نمایند؛ بنابراین دایره‌ی ارتباطی این افراد بازم محدودتر می‌گردد. (اوتسوکا و همکاران، ۲۰۱۷؛ ویلهلم و همکاران، ۲۰۰۴؛ وجودی و همکاران، ۲۰۱۴).

نکته‌ی قابل‌بحث دیگر هیجان‌ات و خُلق منفی افراد دارای حساسیت بین فردی بالا است (آنلی، ۲۰۱۹؛ جیانگ و همکاران، ۲۰۱۹)، اثرات عمده‌ی هیجان‌ات منفی و مشکلات تنظیم هیجان، اضطراب جدایی، خُلق پایین (آلدو و همکاران، ۲۰۱۶)، دوسوگرایی، عزت نفس پایین (ولوتی و همکاران، ۲۰۱۷) و نامهربانی با خود (ترومیترو و همکاران، ۲۰۱۷) است که در این افراد قابل مشاهده است. به‌عبارت‌دیگر افراد دارای حساسیت بین فردی بالا نه‌تنها هیجان‌ات و خُلق منفی بیش‌تری را تجربه می‌کنند، بلکه توانایی کافی در ارزیابی رویدادهای هیجانی را هم ندارند، به این دلیل در پاسخ به عوامل استرس‌زا آسیب‌پذیرترند. (ولوتی و همکاران، ۲۰۱۷؛ باتلر و همکاران، ۲۰۰۷).

بین فردی در آن‌ها افزایش می‌یابد. نتیجه‌ی پژوهش همسو با تحقیقات انجام‌شده در این زمینه است، ازجمله: حساسیت بین فردی تحت تأثیر مشکلات تنظیم هیجان نیز قرار می‌گیرد (بیرامی و همکاران، ۲۰۱۷؛ صالحی و همکاران، ۲۰۱۱)، راهبردهای ناکارآمد تنظیم شناختی هیجان با مشکلات مختلف بین فردی (دآوانزاتو و همکاران، ۲۰۱۳؛ ساکسنا و همکاران، ۲۰۱۱) و اختلال اضطراب و افسردگی (اشنل، هرپتیز، ۲۰۱۸؛ شفر و همکاران، ۲۰۱۷) ارتباط دارد. در تبیین این نتیجه بر مبنای دیدگاه دل‌بستگی می‌توان گفت، افراد دارای حساسیت بین فردی بالا از دل‌بستگی نایمنی برخوردارند که آن‌ها را از نظر هیجانی و ترس از انتقاد و طرد شدن، آسیب‌پذیر می‌سازد. در حقیقت این گروه از افراد در بازنمایی ذهنی از دل‌بستگی خود در هنگام شکل‌گیری دل‌بستگی دچار مشکلاتی شده‌اند و بنابراین الگوی فعال درونی آن‌ها آسیب‌پذیر شده و در نتیجه حساسیت بیش‌ازحدی به نشانه‌های طردشدگی نشان می‌دهند. در این راستا به‌محض مواجهه با الگوهای رفتاری که اندک نشانه‌ای از طردشدگی و انتقاد دارد، الگوی فعال درونی منفی این افراد فعال خواهد شد و فرد تمام تلاش خود را برای مورد پذیرش دیگران واقع شدن انجام می‌دهد. این الگو آن‌ها را وارد چرخه‌ای از وابستگی می‌کند، به صورتی که تأیید و پذیرش نظر دیگران موضوعیت زیادی برای فرد پیدا می‌کند در نتیجه، موافقت با دیگران علی‌رغم داشتن نظر مخالف تنها به‌منظور تأیید دیگران و از دست ندادن پذیرش آن‌ها نسبت به خود، فرد را در چرخه‌ی وابستگی قرار می‌دهد. بی‌اعتمادی به اطرافیان از یک‌طرف و نگرانی از طرد شدن از جانب آن‌ها به دلیل الگوی فعال درونی منفی، از طرف دیگر فرد را وادار می‌کند که وارد چرخه‌ی دیگری یعنی اجتناب شود. این چرخه، برای به حداقل رساندن ناکامی شکل می‌گیرد.

چرخه‌ی اجتناب، فرد را از نزدیک شدن به اطرافیان به‌منظور پیشگیری از عواقب سخت ناکامی دچار بازداری ارتباطی و فاصله گرفتن از روابط اجتماعی می‌کند؛ بنابراین این افراد رفتارهای اجتنابی

راهبردهای کارآمد تنظیم شناختی استفاده می‌کنند، کاهش می‌یابد. همچنین نتایج پژوهش نشان داد که تمایز راهبرد دیدگاه‌گیری در دو گروه از دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا و پایین معنادار نبود. در تبیین این نتیجه می‌توان گفت، راهبرد شناختی دارد و آنچه باعث تمایز راهبردهای شناختی تنظیم هیجان در دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا و پایین می‌شود، اهمیت بُعد هیجانی این راهبردها است (بیرامی و همکاران، ۲۰۱۷). به عبارت دیگر، دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا و پایین می‌توانند از نظر بُعد شناختی شبیه به هم ولی از نظر بُعد هیجانی متفاوت باشند. همچنین این راهبرد بیش‌تر در ارتباط با دیگران است، در صورتی که سایر راهبردهای تنظیم شناختی هیجان در ارتباط با خود است. این نتایج نشان می‌دهد که توجه به بُعد هیجانی و تنظیم آن در افراد و به‌ویژه دانشجویان دارای حساسیت بین‌فردی بالا دارای اهمیت است و با مداخله در این بُعد می‌توان به نتایج مطلوبی در افراد دارای حساسیت بین‌فردی بالادست یافت.

از آنجاکه پژوهش‌های بنیادین، داده‌هایی را برای شکل‌گیری مداخلات فراهم می‌آورند، از نتایج این پژوهش می‌توان برای الگوی پیشگیری اولیه و ثانویه استفاده نمود. با توجه به ارتباط حساسیت بین‌فردی و راهبردهای تنظیم شناختی هیجان، در سطح پیشگیری اولیه پیشنهاد می‌گردد که آموزش مهارت‌های تنظیم هیجان در سطوح پایین‌تری از نظر تحولی، بررسی و اثربخشی آن در سطوح بالاتر تحولی، مورد ارزیابی قرار گیرد تا بتوان از نتایج آن در آموزش‌های فراگیر استفاده نمود. در سطح پیشگیری ثانویه، نظر به ارتباط راهبردهای ناکارآمد تنظیم شناختی هیجان و حساسیت بین‌فردی، آموزش مهارت‌های تنظیم هیجان برای جلوگیری از اختلالات بالینی و مشکلات هیجانی، همچنین افزایش سطح سلامت روان در افراد پیشنهاد می‌گردد. از محدودیت‌های پژوهش این است که جامعه‌ی تحقیق شامل دانشجویان کارشناسی دانشگاه اصفهان بود و به دلیل ویژگی‌های خاص جامعه‌ی دانشجویی، محدود شدن جامعه به دانشجویان ممکن است تعمیم‌پذیری نتایج را تحت تأثیر قرار دهد.

بنابراین دانشجویان با حساسیت بین‌فردی بالا در مقایسه با دانشجویان با حساسیت بین‌فردی پایین بیشتر از راهبردهای ناکارآمد تنظیم شناختی هیجان مانند فاجعه‌سازی، نشخوار فکری، سرزنش خود و دیگران استفاده می‌کنند. این افراد به دلیل مشکلات تنظیم هیجان قادر به درک واقعیت اتفاقات و تعیین حدود رخدادها نیستند، بنابراین وقایع ناراحت‌کننده را یا انکار می‌کنند و یا در ذهنشان بیش‌برآورد و بزرگ می‌نمایند، افکار منفی بالایی دارند، این افکار را مدام در ذهنشان تکرار می‌کنند، خاطرات مرتبط با آن را دائم مرور می‌کنند و خود یا دیگران را سرزنش می‌نمایند؛ بنابراین هم از نظر دیدگاه‌های دل‌بستگی، رفتاری (شرطی شدن و تداعی) و هم از نظر نقص در تنظیم هیجان، مشکلات این افراد قابل توجه است که نتایج این پژوهش نیز گویای آن است.

یکی دیگر از نتایج پژوهش این بود که هر چه میزان استفاده از راهبردهای کارآمد تنظیم شناختی هیجان در دانشجویان بیش‌تر باشد، احتمال حساسیت بین‌فردی در آن‌ها کاهش می‌یابد. در تبیین این نتیجه می‌توان بیان نمود، با توجه به اینکه دانشجویانی که از راهبردهای کارآمد تنظیم شناختی هیجان استفاده می‌کنند، دل‌بستگی ایمن (ساداوا و همکاران، ۲۰۰۹)، سلامت روان و عزت‌نفس بالایی دارند (کای و همکاران، ۲۰۱۷؛ گودال، ۲۰۱۴)، هیجان‌ات مثبت بیش‌تری را تجربه می‌کنند (اودو و برینکر، ۲۰۱۴) و روابط بین‌فردی مناسبی دارند (تمیر، ۲۰۱۶). به طوری که پژوهش‌ها نشان دادند سبک دل‌بستگی ایمن و تنظیم هیجان کارآمد پیش‌بینی‌کننده‌ی روابط بین‌فردی سازگارانه با همگنان بود (آکون و همکاران، ۲۰۱۸؛ مرت، ۲۰۲۰)؛ بنابراین تنظیم هیجان و سبک دل‌بستگی افراد با حساسیت بین‌فردی پایین منجر به روابط بین‌فردی مناسبی می‌گردد و فرد توانایی مقبولیت اجتماعی به دست می‌آورد.

در نتیجه، این افراد بدون احساس نگرانی، اضطراب و دغدغه ذهنی از انتقاد و طرد شدن، می‌توانند به دیگران اعتماد کنند، روابط بین‌فردی صمیمی و باثباتی با آن‌ها داشته باشند و در پاسخ به عوامل استرس‌زای زندگی از حمایت‌های اجتماعی از جانب آن‌ها بهره‌مند شوند؛ بنابراین احتمال حساسیت بین‌فردی در دانشجویانی که از

**قدردانی:** بر خود لازم می‌دانیم از تمام دانشجویان عزیز و مسئولان محترم دانشگاه اصفهان که در انجام این پژوهش مشارکت کردند صمیمانه قدردانی کنیم.

**تعارض منافع:** برحسب مدارک، در این مقاله هیچ‌گونه تعارض منافع از سوی نویسندگان گزارش نشده است.

**حامی مالی:** این مقاله برگرفته از رساله دکتری نویسنده‌ی اول مقاله است.

## Reference

Akün, E., Durak-Batgün, A., Devrimci-Özguven, H. & Baskak, B. (2018). Positive symptoms and perceived parental acceptance-rejection in childhood: socioeconomic level and regulatory role of gender. *Turkish Psychiatry Journal*, 29(2), 109-115. [DOI:10.5080/u22681] [PMid:30215839]

Aldao, A., Gee, D. G., De Los Reyes, A., & Seager, I. (2016). Emotion regulation as a transdiagnostic factor in the development of internalizing and externalizing psychopathology: Current and Future Directions. *Development and Psychopathology*, 28(4pt1), 927-46. [DOI:10.1017/S0954579416000638] [PMid:27739387]



- Aminpour, H. (2018). *Descriptive Statistics in Psychology and Educational Sciences (Psychology and Educational Sciences)*. 12th ed. Tehran: Payame Noor University. [In Persian, 1397]
- Anli, G. (2019). Investigating the relationship between sense of classroom community and interpersonal sensitivity. *International Journal of Progressive Education*, 15(5), 371-9. [DOI:10.29329/ijpe.2019.212.24]
- Anisi, j., Eskandari, M., Bahmanabadi, S., Noohi, S., & Tavalayi, A. (2014/1393). Standardization of Symptom Checklist 90 Revised (SCL-90 -R) of a military Unit. *Journal of Military Psychology*, 5(17), 57-67. [In Persian]
- Barlett, J. E., Kotrlík, J. W., & Higgins, C. C. (2001). Organizational research: Determining appropriate sample size in survey research. *Information Technology, Learning, and Performance Journal*, 19(1), 43-50.
- Bayrami, M., Hashemi, T., & Ashouri, M. (2017/1396). Effectiveness of Emotional Regulation Training on Students Social Adaptation and Interpersonal Sensitivity. *Quarterly social psychology research*, 27(7), 1-14. [In Persian]
- Blalock, D., Kashdan, T., & Farmer, A. (2016). Trait and Daily Emotion Regulation in Social Anxiety Disorder. *Cognitive Therapy and Research*, 40(3), 416-425. [DOI:10.1007/s10608-015-9739-8]
- Butler, J. C., Doherty, M. S., Potter, R. M. (2007). Social antecedents and consequences of interpersonal rejection sensitivity. *Personality and Individual Differences*, 43(6), 1376-85. [DOI:10.1016/j.paid.2007.04.006]
- CAI, R. Y., Richdale, A. L., Dissanayake, C., & Uljarevic, M. (2017). Brief report: inter-relationship between emotion regulation, intolerance of uncertainty, anxiety, and depression in youth with autism spectrum disorder. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 48(1), 316-325. [DOI:10.1007/s10803-017-3318-7] [PMid: 28980172]
- D'Avanzato, C., Joormann, J., Siemer, M., & Gotlib, I. H. (2013) Emotion regulation in depression and anxiety: examining diagnostic specificity and stability of strategy use. *Cognitive Therapy and Research*, 37(5), 968-80. [DOI:10.1007/s10608-013-9537-0]
- Dryman, M. T., & Heimberg, R. G. (2018). Emotion regulation in social anxiety and depression: a systematic review of expressive suppression and cognitive reappraisal. *Clinical Psychology Review*, 65, 17-42. [DOI:10.1016/j.cpr.2018.07.004] [PMid:30064053]
- Extremera, N., Sánchez-Álvarez, N., & Rey, L. (2020). Pathways between ability emotional intelligence and subjective well-being: bridging links through cognitive emotion regulation strategies. *Sustainability*, 12, 2-11. [DOI:10.3390/su12052111]
- Farahani, S., Rafiepoor, A., & Jafari, T. (2019). The Role of Mediator of Cognitive Emotion Regulation Strategies in the Relationship between Mindfulness and Perceived Stress in People with High Blood Pressure. *International journal of applied behavioral sciences*, 6(2), 52-9.
- Gall, M., Borg, W., & Gall, J. (2015/1394). *Quantitative and Qualitative Research Methods in Educational Sciences and Psychology Collective*. Trans. Nasr AR. 9th ed. Tehran: Shahid Beheshti University. [In Persian]
- Garnefski, N., Kraaij, V. (2014). Bully victimization and emotional problems in adolescents: moderation by specific cognitive coping strategies? *Journal of Adolescence*, 37(7), 1153-60.
- Gilbert, K., Mineka, S., Zinbarg, R. E., Craske, M. G., & Adam, E. K. (2016). Emotion regulation regulates more than emotion: associations of momentary emotion regulation with diurnal cortisol in current and past depression and anxiety. *Clinical Psychological Science*, 5(1), 37-51. [DOI: 10.1177/2167702616654437] [PMid: 28944106 PMCid: PMC5606207]
- Golmahanmadi, K., Sadeghi, H., Shamsoldini, H., Zohrabi, S., & Hashemi, F. (2016/1395). The simultaneity investigation of role of anxiety sensitivity and emotional regulation in prediction of social anxiety disorder. *Journal of health Breeze Family Health Summer*, 5(1), 40-6. [In Persian]
- Goodall, K. (2014). Individual differences in the regulation of positive emotion: The role of attachment and self esteem. *Personality and Individual Differences*, 74(2015), 208-13. [DOI: 10.1016/j.paid.2014.10.033]
- Gross, J. J. (2015). Emotion regulation: Current status and future prospects. *Psychological Inquiry*, 26(1), 1-26. [DOI:10.1080/1047840X.2014.940781]
- Hassani, J., & Ariana Kiaa, E. (2016). Cognitive emotion regulation strategies, anxiety and impulsivity in bipolar disorder with and without comorbid obsessive-compulsive disorder. *Iranian Journal of Psychiatry and Clinical Psychology*, 22(1), 39-49. [In Persian]
- Harb, G.C., Heimberg, R.G., Fresco, D.M., Schnrier, F.R. & Liebowitz, M.R. (2002). The psychometric properties of the interpersonal sensitivity measure in social anxiety disorder. *Behaviour Research and Therapy*, 40(8), 961-79. [DOI:10.1016/S0005-7967(01)00125-5]
- Hopwood, C. J., & Good, E. W. (2018). Structure and correlates of interpersonal problems and sensitivities. *Journal of Personality*, 87(4), 1-13, 843-855. [DOI:10.1111/jopy.12437] [PMid:30320881]
- Huh, H. J., Kim, K. H., Lee, H. K., & Chae, J. H. (2017). The relationship between childhood trauma and the severity of adulthood depression and anxiety symptoms in a clinical sample: The mediating role of cognitive emotion regulation strategies. *Journal of Affective Disorders*, 213, 44-50. [DOI:10.1016/j.jad.2017.02.009] [PMid:28189964]
- Jiang, D., Hou, Y., Chen, X., Wang, R., Fu, C., Li, B., & Liu, X. (2019). Interpersonal sensitivity and loneliness among Chinese Gay Men: A Cross-sectional survey. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 16(11), 1-14. [DOI:10.3390/ijerph16112039]

- [PMid:31181720 PMCID:PMC6603862]
- Kerlinger, F.N., & Pedhazur, E. (2018). Multiple regression in behavioral research H, Trans. Saraai H. 9th Ed, Tehran: Samt. [In Persian, 1397]
- Kever, A., Pollatos, O., Vermeulen, N., & Grynberg, D. (2015). Interoceptive sensitivity facilitates both antecedent- and response-focused emotion regulation strategies. *Personality and Individual Differences*, 87, 20-23. [DOI:10.1016/j.paid.2015.07.014]
- Lei, H., Zhang, X., Cai, L., Wang, Y., Bai, M., & Zhu, X. (2014). Cognitive emotion regulation strategies in outpatients with major depressive disorder. *Psychiatry Research*, 218(1), 87-92. [DOI:10.1016/j.psychres.2014.04.025] [PMid:24774074]
- Masillo, A., Valmaggia, L., Saba, R., Brandizzi, M., Lo Cascio, N., Telesforo, L., Fiori Nastro, P. (2017). Interpersonal sensitivity, bullying victimization and paranoid ideation among help-seeking adolescents and young adults. *Early Intervention in Psychiatry*, 13, 57-63. [DOI:10.1111/eip.12447] [PMid:28560857]
- Mert, A. (2020). Attachment Styles and Emotion Regulation as Predictions of Peer Relations in Secondary School Students. *Education*, 140(4), 194-206.
- Modabernia, M.J., Shojaie Tehranie, H., Falahi, M., & Faghripour, M. (2010). Normalizing SCL-90-R Inventory in Gilan High School Students. *Journal of Guilan University of Medical Sciences*, 19(75), 58-65. [In Persian, 1389]
- Najjarpoor, E., Ghanbarih, B., & mazaheri, M. (2017). The effectiveness of short-term subject-based psychotherapy on reducing interpersonal sensitivity, interpersonal ringing, and the need for confirmation in people with avoidant personality trait: A single-subject study. *Quarterly of Counseling Culture and Psychotherapy*, 8 (31), 79-104. [In Persian, 1396]
- Nyström, M., Kjellberg, E., Heimdahl, U., & Jonsson, B. (2018). Shame and interpersonal sensitivity: Gender differences and the association between internalized shame coping strategies and interpersonal sensitivity. *Bulletin of the Menninger Clinic*, 82(2), 137-55. [DOI:10.1521/bumc.2018.82.2.137] [PMid:29791193]
- Odou, N., & Brinker, J. (2014). Exploring the relationship between rumination, self-compassion, and mood. *Self and Identity*, 13(4), 449-59. [DOI:10.1080/15298868.2013.840332]
- Otani, K., Suzuki, A., Matsumoto, Y., Shibuya, N., Sadahiro, R., & Enokido, M. (2014). Correlations of interpersonal sensitivity with negative working models of the self and ther: evidence for link with attachment insecurity. *Annals of General Psychiatry*, 13(1), 5-13. [DOI:10.1186/1744-859X-13-5] [PMid:24529211 PMCID:PMC3925358]
- Otsuka, A., Takaesu, Y., Sato, M., Masuya, J., Ichiki, M., Kusumi, I., & Inoue, T. (2017). Interpersonal sensitivity mediates the effects of child abuse and affective temperaments on depressive symptoms in the general adult population. *Neuropsychiatric Disease and Treatment*, 13, 2559-68. [DOI:10.2147/NDT.S144788] [PMid: 29042786 PMCID: PMC5634385]
- Sadava, S. W., Busseri, M. A., Molnar, D. S., Perrier, C. P. K., & Decourville, N. (2009). Investigation of a four pathway model of adult attachment orientation and health. *Journal of Social and Personal Relationships*, 26(5), 604-33. [DOI:10.1177/0265407509354402]
- Sadri Damirchi, E., Ghazivaloyi, F., Shishegaran, S., & Mohammadi, N. (2018). Comparison of the Cognitive Emotion Regulation, Locus of Control and Meaning in life in Native and Non-Native Students. *Journal of Research on Religion & Health*, 4(5), 5- 16. [In Persian, 1397]
- Salehi A, Baghban I, Bahrami F, Ahmadi A. (2011). The effect of emotion regulation training based on dialectical behavior therapy and gross process model on symptoms of emotional problems. *Zahedan Journal of Resesearch in Medical Sciences*, 14(2), 49-55. [In Persian, 1390]
- Salehi, A., Mazaheri, Z., Aghajani, Z., & Jahanbazi, B. (2015). The Role of Cognitive Emotion Regulation Strategies in the Prediction of Depression. *Knowledge & Research in Applied Psychology*, 1(16), 108-17. [In Persian, 1394]
- Saxena, P., Dubey, A., & Pandey, R. (2011). Role of emotion regulation difficulties in predicting mental health and well-being. *Journal of Projective Psychology and Mental Health*, 8(1), 147-55.
- Schäfer, J. Ö., Naumann, E., Holmes, E. A., Tuschen-Caffier, B., & Samson, A. C. (2017). Emotion regulation strategies in depressive and anxiety symptoms in youth: A meta-analytic review. *Journal of Youth and Adolescence*, 46(2), 261-76. [DOI:10.1007/s10964-016-0585-0] [PMid:27734198]
- Schnell, K., & Herpertz, S. (2018). Emotion Regulation and Social Cognition as functional targets of mechanism-based psychotherapy in major depression with comorbid personality pathology. *Journal of Personality Disorders*, 32, 12-35. [DOI:10.1521/pedi.2018.32.suppl.12] [PMid:29388896]
- Slanbekova, G. K., Chung, M. C., Karipbaev, B. I., Sabirova, R. S., & Alimbayeva, R. T. (2019). Posttraumatic Stress and Interpersonal Sensitivity: Alexithymia as Mediator and Emotional Expressivity as Moderator. *Psychiatric quarterly*, 90 (1), 249-261. [DOI:10.1007/s1126-018-9612-5] [PMid:30515699]
- Southward, M., Altenburger, E., Moss, S., Cregg, D., & Cheavens, J. (2018). Flexible, Yet firm: A model of healthy emotion regulation. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 37(4), 231-51. [DOI:10.1521/jscp.2018.37.4.231] [PMid:30337772 PMCID:PMC6191057]
- Stikkelbroek, Y., Bodden, D. H., Kleinjan, M., Reijnders, M., & van Baar, A. L. (2016). Adolescent depression and negative life events, the mediating role of cognitive emotion regulation. *PLoS One*, 11(8), 1-16. [DOI:10.1371/journal.pone.0161062] [PMid:27571274 PMCID:PMC50 03336]

- Suveg, C., Jacob, M., & Payne, M. (2010). Parental interpersonal sensitivity and youth social problems: A mediational role for child emotion dysregulation. *Journal of Child and Family Studies*, 19(6), 677-86. [DOI:10.1007/s10826-010-9354-y]
- Tamir, M. (2016). Why do people regulate their emotions? A taxonomy of motives in emotion regulation. *Personality and Social Psychology Review*, 20(3), 199-222. [DOI:10.1177/1088868315586325] [PMid:26015392]
- Tully, E. C., Ames, A. M., Garcia, S. E., & Donohue, M. R. (2015). Quadratic associations between empathy and depression as moderated by emotion dysregulation. *The Journal of Psychology*, 00(0), 1-25. [DOI:10.1080/00223980.2014.992382] [PMid:25565484]
- Turliuc, M.N., & Bujor, L. (2013). Emotional regulation, expansion of the concept and its explanatory models. *Models. Applied social sciences psychology. Physical Education and Social Medicine*, 1, 99-106.
- Trompetter, H.R., de Kleine, E., & Bohlmeijer, E.T. (2017). Why does positive mental health buffer against psychopathology? An exploratory study on self-compassion as a resilience mechanism and adaptive emotion regulation strategy. *Cognitive Therapy and Research*, 41(3), 459-68. [DOI:10.1007 / s10608-016-9774-0] [PMid: 28515539]
- PMCID: PMC5410199]
- Velotti, P., Garofalo, C., Bottazzi, F., & Caretti, V. (2017). Faces of shame: implications for self-esteem, emotion regulation, aggression, and well-being. *The Journal of Psychology*, 151(2), 171-84. [DOI:10.1080/00223980.2016.1248809] [PMid:27858531]
- Vidyanidhi, K., Sudhir, P. M. (2009). Interpersonal sensitivity and dysfunctional cognitions in social anxiety and depression. *Asian Journal of Psychiatry*, 2 (1), 25-8. [DOI:10.1016/j.ajp.2008.12.001] [PMid:23051014]
- Vojudi, B., Otared, N., & Poursharifi, H. (2014). on the comparison of Interpersonal sensitivity and assertiveness between drug-dependent person and ordinary people. *Quarterly Journal of Research on addiction*, 8(31), 109-18. [In Persian, 1393]
- Wilhelm, K., Boyce, P., Brownhill, S. (2004). The relationship between interpersonal sensitivity, anxiety disorders and major depression. *Journal of Affect disorder*, 79(1-3), 33-41. [DOI:10.1016/S0165-0327(02)00069-1]
- You, Z., Zhang, Y., Zhang, L., Xu, Y., & Chen, X. (2018). How does self-esteem affect mobile phone addiction? The mediating role of social anxiety and interpersonal sensitivity. *Psychiatry Research*, 271, 526-31. [DOI:10.1016/j.psychres.2018.12.040] [PMid:30553099]

